ctoris osse, sed antea quàm costarum ossa in cartilaginem pectoris ossi inarticulandam desinere incipiunt, nec prorsus recto tramite, rectáue lineá enascitur, sed quasi digitis quibusdam, ex costarum ossibus longiùs exortis procedit. Hinc ad exteriora porrectus angustior, sed crassior efficitur, quousque ad humeri cum scapula articulum, in latum nerueumq; [u] tendinem, carne mixtum finiat, quo [x] processus anchoræ imaginem referentis interno lateri implantatur, illic neruosior euadens, ubi is processus ex suo appendice [y] neruosiorem interni capitis partem emittit, eius musculi, quem inter cubitum flectentes anteriorem recensebimus. Nequaquam autem tendo iste, articuli ligamentum in homine contingit, ut sanè, sed admodum adhuc obscurè, in caudatis simijs, quibus anchoram imitans processus modicè extuberat, deinde nullam scapulæ regionem uacare, præter hunc processum reperias, cui tendo ille commodè implantari possit. Ad hæc, si musculi huius naturam ad amussim perpenderis, procul dubio cùm alterius alicuius usus gratia, tum etiam præcipuè huius musculi insertionis occasione, illum scapulæ processum à Natura productum astrues, quandoquidem processus is, musculo illi non mediocriter aptam insertionis sedem exporrigat. Huius musculi fibræ sese non decussatim intersecant, quemadmodum [z] musculi, qui nobis brachium adducere dictus est. Quum itaq; hoc situ ac figura musculus iste à Natura creatus sit, quî obsecro, ad altiora, quàm primi musculi [a] superior pars, brachium pectori admouebit? Eius enim principium, longè à prioris musculi superiori principio superatur, quum hoc à clauicula, & superiori pectoris ossis sede, insigniter etiam deorsum obliquè feratur, illud uerò ex secunda costa & tertia, primùm, ut uel elatissimè procedat, longeq; inferiùs habeatur, ac minus obliquum ductum (quiet iam ad [b] superiora ferè pertinet) moliatur. Quamobrem si hæc omnia haud segniter perpenderis, & Galeno concesseris musculi [c] insertionẽ, quæ è regione humeri capitis perficitur, nonnihil articuli ligamentum apprehendere necessariò fateberis eam, quam musculus iste molitur brachij adductionem, neque humiliorem, neque altiorem fieri ea, quam à primo musculo effici dudum dixi. Quum itaque solius scapulæ gratia, non autem brachij, musculum hunc procreatum in hominibus certissimè noui, ipsius denuò in scapulam mouentiũ musculorum enarratione sermo instituetur, ac proinde etiam in præsentia reliquos brachij motores aggrediar. Vnum igitur [d] musculum, omnium adductionum brachij ad pectus autorem esse censeo, & [e] qui brachium ad superiora attollit, pariter quoque unum statuo. Est porrò hic musculus carnosus, uaria quoque, sed continua principia sortitus, ac uelut ex diuersis musculis (si lato ipsius principio, & uarijs inscriptionibus attenderis) conformatus. [f] ex media enim clauiculæ parte, secundùm ipsius longitudinem, quæ scapulam spectat, principium ducit, musculo brachium pectori adducenti [g] contiguus. Deinde ex summo humero, [h] ubi is clauiculæ committitur, [i] & tota quoque scapulæ spina musculus hic [k] exoritur. Ex tota hac clauiculæ, summi humeri, & scapulæ spinæ regione, principium neruеum continua linea enascitur, quod uix bene pronatum, ilico carnosum, crassumq; admodum & extuberans efficitur. Mox à principio musculus carnosus permanens, [l] in angustum sensim, tanquam in trianguli uerticem tantisper porrigitur, donec humero tendine amplo, & ex carne neruosaq; substantia mixto, robustoq;, ad humeri ossis latitudinem, non modicè sub ipsius ceruice [m] inseratur. Ipsius insertio, quæ intus, quàm extra neruosior est, non ad amussim secundùm transuersum perficitur, sed modicè obliqua ab anterioribus, deorsum in posteriora nonnihil uergit, nihilq; minus quàm decliuis rectáue (etsi Galenus secus attestetur) est, qui ipsi eandem insertionis formam tribuit, cum [n] musculo brachium pectori adducente, quam secundùm rectum, ac humeri longitudinem perfici diximus. Totus itaque musculus, si quis illum obiter intueatur, trianguli imaginem præ se fert, ac proinde à Δ similitudine, illum Græci δελτοειδῆ appellarunt. Quemadmodum etiã ob id, quòd humeri ad scapulam articulo, quem ὦμον Græci uocarunt, insternitur, illumq; quodãmodo cõtegit, ἐπωμίδα eundem musculum nominarũt, ego autem toto sermonis cõtextu, musculum appellabo brachium attollentẽ. Cæterùm costæ, musculum hunc describentes ita se se habent. [o] Prima à media clauiculæ longitudinis sede, ad summum humerum cõtendit, & hinc per scapulæ spinam, ad eiusdem usq; basim. Secunda, à clauicula obliquè, deorsum ad insertionis internũ latus ducitur, aut ea est, quæ hunc musculũ, & brachium pectori reducentem musculum intercedit ea regione, qua inuicem ambo committuntur. Tertia uerò costa, à scapulæ basi, ubi eius spina eminere incipit, ad externũ latus insertionis obliquè, deorsum in priora contendit. Cæterùm ueteres Græci, qui suos pueros corporis fabricã sedulò edocebant, omniaq;, ut uerisimile est, ad quasdam species puerorum gratia referebant, hac triangulari figura non contenti, uidentur & exortum præsentis musculi cuidã trianguli uertici assimilasse, quem musculus nõ antea ostendit, quàm suo principio undiq; liberatus, in planum ponatur.

Secũdus brachium mouentium.

Li. 8 de Administ. sect.

A notat triãguli, de quo hic agitur uerticem.

u 5 tab. 1. lib. 2. x 5 tab. 3. anc. 1 figura. z 1 lib. 2. c. 3. y 6 tab. 2. figura. a 5 tab. 1. b 5 tab. 1. c 5 tab. 1. d 5 tab. 1. e 4 tab. 2. f 4 tab. 2. g 3 tab. 2. h 5 tab. 1. i 5 tab. 1. k 5 tab. 1. l 4 tab. 2. m 4 tab. 2. n 4 tab. 2. o 4 tab. 2. p 4 tab. 2. q 4 tab. 2. r 4 tab. 2. s 4 tab. 2. t 4 tab. 2. u 4 tab. 2. x 4 tab. 2. y 4 tab. 2. z 4 tab. 2. a 4 tab. 2. b 4 tab. 2. c 4 tab. 2. d 4 tab. 2. e 4 tab. 2. f 4 tab. 2. g 3 tab. 2. h 3 tab. 2. i 3 tab. 2. k 3 tab. 2. l 3 tab. 2. m 3 tab. 2. n 3 tab. 2. o 3 tab. 2. p 3 tab. 2. q 3 tab. 2. r 3 tab. 2. s 3 tab. 2. t 3 tab. 2. u 3 tab. 2. x 3 tab. 2. y 3 tab. 2. z 3 tab. 2. a 3 tab. 2. b 3 tab. 2. c 3 tab. 2. d 3 tab. 2. e 3 tab. 2. f 3